

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 57.

Anden Session.

22de Møde.

Lorsdagen den 7de November.

(Forts.)

C. A. Hansen (forts.): Det Spørgsmaal, der først paatrænger sig ved Gjennemlæsningen af disse Andragender, er det: er da Byrden større, end den bør være? Og jeg kan ikke andet end besvare dette med et ubetinget Ja! See vi hen til Hartkornets Egnlæsning, som vi have i saa frisk Erindring, da er det klart, at denne ikke kan siges at være gennemført i Sandhed, saalænge der endnu eksisterer Hartkorn, der har at udrede, være sig i Penge eller Arbeide, en Byrde, til Værdie paa sine Steder af indtil over 3 Rbd. pr. Tønde mere end Landets øvrige Hartkorn, og det ikke ved frivillig indgaaet Contract med nogen anden Part, men ved Regjeringens Bud, den forrige Regjering, der ikke har vidst eller ikke har bragt i Anvendelse nogen anden Maade at ordne Forholdet paa, end at befale hine Egnes Beboere at værne baade om deres egen og Andres Eiendom mod en saa farlig Fjende som Sandflugten, og derved tillige om Statens Indtægtsskilte af det saaledes beskyttede Hartkorn. Og selv dette Princip har den for en Deel maattet forlade, idet den har fundet det nødvendigt at tilforordne Hjælpefogne, hvorved vi see Althoveriet, med en aldeles vilkaarlig Grændse, paalagt Beboerne i 2, ja 3 Miles Afstand fra Altiten. Vi have givet Love, hvorved alt andet Goverie kan afskaffes; kun dette staaer tilbage som noget evigt varende, saafremt ikke den lovgivende Magt skrider ind og tager en, efter min Formening, uretfærdig, Byrde fra disse, for en stor Deel Landets fattigste, Indvaanere, hvis Hartkorn allerede i Forveien er prægraveret derved, at deres Jorder ere boniterede efter de samme

Regler som Landets øvrige Jorder, uden tilbørligt Hensyn til den vel større eller mindre, men altid sikre, Formindskelse af Afgrødens Værd, der foranlediges ved Havguser og vestlige Storme. Og til at lette denne Byrde har Staten saameget mere Forpligtelse som den, og det vistnok med fuldkommen Føie, har anset sig berettiget til, i det Offentliges Interesse at formene de til Altiten grændsende Beboere den frie uhindrede Brug af deres Eiendom, ja endog, uden at overtage nogen Deel af Arbeidet, tilegnet sig Forstrandsretten, medens det dog er bitterligt, at Sandet oprindeligt opfylder af Havet paa Strandbredden, og derfra, fra Statens Eiendom, flyger ind i Altiten. Staten har taget Fordelen paa samme Tid, som den i den Grad har sludt Byrden fra sig, at den, ved Forordningen af 19de September 1792, har tvunget de Lodseiere, der bleve ved deres Eiendomme, til at overtage de herreløse Strækninger, der stode forladte, og derpaa befalet dem at dæmpe Sandflugten paa det Hele. Og see vi hen til de Egne, hvor de have lidt det eller intet Hartkorn, f. Ex. Skagen, da finde vi ogsaa der Byrden uligelig fordeelt, idet man der, efter hvad mig er fortalt, lader hver Mand præstere ligemeget Arbeide, uden Hensyn til hans Stilling, uden Hensyn til, om han er riig eller fattig, ja Byrden kommer endog hyppigt til at hvile dobbelt paa den Fattige; thi de af Beboerne, der leve af Fiskerie, ere i Regelen 6 Mand ved en Baad; blive nu 2 eller 3 af dem tilfagte til Altitarbeide, maae de andre gaae ledige, hvorved de i Virkeligheden miste to Dage istedetfor een, noget der kan være meget føleligt for dem, der kun have Havet at pløie.

Vender jeg mig til det andet Punkt i Arbeidets hensigtsmæssigere Udførelse, da kan